

ኤርትራዊ ጽባቅ እንታይ ማለት'ዩ?

ብወጋሕታ አሰመሮም 11/27/13

ዝኾነ ህዝቢ ናይ ገዛእ ርእሱ ጽባቅታት መለለዩ መንነት፡ ታሪኽ፡ ልምድን ባህልን አለዎ። ኤርትራውያንንውን ከም ህዝቢ ናህና መለለይን መግለጽን መንነት ዘለና ህዝቢ ኢና። ጽባቅ ማለት እንታይ ማለት'ዩ? ተፈጥሮአዊ አቀማምጣ መልክአ ምድሪ? ባሕሪ? ጎቦታት፡ ሽንጥሮታትን ጎላጉል ሜዳታትን? ዶ ወሓዝቲ ፍባታት? እዚ ተፈጥሮአዊ ጽባቅን ጸጋታትን ኣብ ኩሉ ከከም ዓዱ ይፈላለ ይኸውን'ምበር ዘሎ ህያብ ጽባቅ ተፈጥሮ'ዩ።

ኣነ ብህያብ ተፈጥሮአዊ ጸጋ ንምንያት ሃገሪይ ጽባቅ'ቲ ባሕሪ ምድራ እንተበልኩ ኣብ ዓደይ ዘየሎ ኣብቲ ካልእ ዓዲ ከምዘሎ ስለዝአምን በዚ ብዙሕ ዝንየት ኣይኮንኩን። ከም ኤርትራዊ ዝንየተሉ ፡ ዝሕበነሉ ዝኾርዓሉ ናተይ ዝብሎ መለለዩ መንነት ዝኾነ ባህሊ ልምድን ኣለኒ። እቲ ካልእ ህዝቢ ከኣ ከምኡ።

ናብ'ቲ ዘበገስክዎ ኣርእስቲ ክምለስ ኤርትራዊ ጽባቅ ማለት እንታይ ማለት'ዩ? ናብ ዝብል ነጥቢ ክምለስ። ኣነ ከም እምነተይ ኤርትራዊ ጽባቅ ዝብሎ ብባህልኻ፡ ብእምነትካ ብዓሌትካ ኣፈላላይ ከምዘሎ ኣሚንካ ተኸባቢርካ እቲ ሓደ ናይ'ቲ ሓደ እምነትን ባህልን ዓሌትን ብሄርን ቋንቋን ልምድን ብምኽባር ኣብ ሓድነት ኣጽሊሉን ኣዕቁቡን ዝነብር ህዝቢ'ዩ ህዝቢ ኤርትራ ኢሉ ስለዝአምን ነዚ ኤርትራዊ ጽባቅ እብሎ።

ኣብ ልምድን ባህልን ህዝቢ ኤርትራ ክርስትያን ኣስላማይ ወዲ ቆላ ወዲ ከበሳ ትግረ፡ ቢልዓሚር፡ ናራ፡ ሕዳረብ፡ ዓፋር፡ ሳሆ፡ ትግርኛ፡ ራሻይዳ፡ ኩናማ ኢልካ ብመበቆል ብሄሩ ንገለ ክተታሕቶ ንገለ ከኣ ብሉጽን ምሩጽን ዜጋ ጌርካ ክትሪኦ ባህሊ ኤርትራዊ ኮይኑ ኣብ መዋእል ዕድመይ ዝዕዘቦን ዝግንዘቦን ዘለኹ ኣብዚ መዋእል'ዚ ስለዝኾነ እዚ ንባህልን ልምድን ህዝቢ ኤርትራ ረሳሕ ርኳን ተካዕይዎ የስተብህል ስለዘለኹ እዚ ኤርትራዊ ጽባቅ ኣይኮነን እብል።

ኤርትራዊ ብዘይኣፈላላይ ተበዲለ ንዝበለ ኣብ ትሕቲ ዓባይ ጽላል ዳዕሮ ያታዊ ባይቶ ኣስላማይ ክሳታናይ ከይበለ ወዲ ከበሳ ይኹን ቆላ ብዘየገደስ ሚዛናዊ ፍትሕን ርትዕን ዝህብ ናይ ገዛእ ርእሱ መለለዩ መንነት ዝነበሮ ክቡር ጽባቅታቱ ሎሚ ክዓኑን ክብረዝን ክዕዘብ ከለኹ ከም ኤርትራ እሓንኹ።

ኤርትራዊ ጽባቅ ተበላሽዬ ሓድሽ ወለዶ ብቂም፡ ጽልኢ፡ ቅርሕንቲ አተሓሳስብኡ ንክበላሽን ንክረስሕን ምግባር ታሪኹን ዘኹርዕ ልምድታቱን ባህሉን ክብሕጎግ ዝገብር ዘሎን አብዚ ሕሊፍ 22 ዓመታት ዝተገብረ ጸይቂ አብ መጻኢት ኤርትራ ጸሊም ነጥቢ አዕሪፉ መንነት ኤርትራዊ ንክይጠፍእ ዓቢ ስክፍታ አለኒ። ዓለም ናብ ሓንቲ ቁሸት አብ ዝተቐየረትሉ ምዕቡል ዘመን ኤርትራውያን ብዓሌት ሃይማኖትን ብሄርን ብዓይኒ ጽልኢ ክንጠማመት ምርኣይ ንኤርትራውያን ዘፈንፍንፍምበር ዋላ ናእዳ እንረኽበሉ አይኮነን።

አነ አተዓባብያይ ንሰብ ብሰብነቱ ክኸበር ብዕድመ ፍሉይ ቦታ ክውሃቦ ምትሕልላይን ምክብባርን አብ ዝዓሰሎ ማሕበረሰብ ስለዝዓበኹ'ዩ ይመስለኒ ሎሚ ብዓሌት ብብሄር ብአውራጃ ብሃይማኖት ሰብ ክተፋነንን ክርሓሓቕን ክዕዘብ ከለኹ እሓንኸ። ኤርትራዊ ምዃነይ የሕፍረኒ። ክብርታት ልምድታትን ኤርትራዊ እቲ ጸጽራዮ እናተጸንቀቐ ዘይነበረ ሓተላ አብ ርእሲ ኤርትራዊ አትዩ ንኸድግል ዝግበር ዘሎ ኤርትራዊ ጽባቅ ናይ ምጥፋእ ወፍሪ ዓገብ ዝብል ተሳኢኑ ህዝቢ ኤርትራ ተነጽሎ በጺሕዎ አብ ብሕታዊት ጸልማት ዓለም ብጎቦ ዓይኑ እናተጠማመተ ምትእምማን አብ ዘይብሉ ምጥርጣር አብ ዝዓሰሎ ጋህሲ ይነብር'ሎ።

ኤርትራውያን መነጻጸሪና ጎረባብትናዮም። አብ እዋን ሰውራዊ ቃልሲ መሓዙት ዝነበሩ ህዝቢ ብታሪኽ፡ ባህሊ፡ እምነትን ልምድን ብዙሕ አፈላላይ ዘይብልና ብቋንቋ እንረዳዳእ አብ እዋን ጸገም ንተሓላለ ዝነበርና ህዝብታት ሎሚ መዳፍዕን ሮኬታትን ሓጺርካ ከይትርእዩ ከይርእዩካ ማዕጸኻ ዓጺኻ ክትንጽሎ ምግባር ከአ ነቲ ንቡር ጽባቅ ኤርትራዊ ንድሕሪት ርሑቕ ተመሊስካ ንክይትዝክር ዝግበር ሽርሒ ንጥፍአትን ብርሰትን ኤርትራዊ ዘቀላጥፍ ኮይኑ ይሰምዓኒ።

አብ ውሽጢ ብአውራጃዊ አተሓሳስባ ብብሄር ክንገማማዕ ምግባር ብማዕዶ ምስ ጎረባብትን ጎደቦታትን ብዓይኒ ጽልኢ ቅርሕነትን ቂምን ምጥምማት ንመንነት ኤርትራዊ ባሕጉጉ ርእሰ ምትሓት ዘስዕብ ሓደገኛ አካይዳዮ። “ኤርትራውያን ፍሉያት ህዝቢ ኢና” ዝብል ጎስጓስ ንኤርትራዊ ካብ ቀለቤት ትምክሕትን ትዕቢትን ዘውጽእ አይኮነን። ኤርትራዊ ከም ኩሉ ህዝቢ ናይ ገዛእ ርእሱ መለለይ ታሪኽ ዘለዎ ህዝቢ'ምበር ካብ ካልእ ህዝቢ ብሉጽ አይኮነን። ብሉጽን ትሑትን ዝብሃል ህዝቢ ስለዘየለ።

ኤርትራዊ ምስ ጎረባብቱ ብስኒትን ብፍቕርን ኣብ ምክእኣልን ምትሕልላይን መሰረት ዝገበረ ዝምድና ኣብ ክንዲ ምፍጣር “ንስኻ ኤርትራዊ ፍሉይ ኢኻ” ጎረባብትኻ ዘይሰልጠኑ ትሑታት ህዝቢዮም” ምባል ዘሕፍር ብድፀ’ምበር ስልጣነ ወይ ምዕባለ ኣይኮነን። ስም ከባቢያዊ ዓዲ ከምጸርፊ ንቋንቋ ካልእ ህዝቢ ምንሻው ኤርትራዊ ባህሊ ኣይመስለንን። ንትግራዊ ዓጋመ ስለዝበልዎ ዝጸረፍዎ ዝመስሎም በዚ ከኣ ዕግበት ዝስምዖም ምስ ዝዕዘብ ከም ኤርትራዊ ኣነ ከክንድኦም እሓፍር።

ሓቂ ንምዝራብ ተጋሩ ዓጋመ ስለዝተባህሉ ክብሮምን መንነቶም ኣይቕንጠጥን ብመንነቶም ዝኾርዑ ህዝቢ ስለዝኾኑ ብቋንቋኦም ኣይሓፍሩን ኣይስከፉን። ነቲ ምዕቡል ባህሎም ዓቂቦም ንቅድሚት ይሕምበቡ ስለዘለዉ ንሶም ኣበይ ኣለዉ ንሕና ኣበይ ኣለና ኢልና ንገዛእ ርእሰና ንሕተት። ኣነ ብኢትዮጵያውያን ቅኑዕ መንፈሳዊ ቅንኢ ሓዲሩኒ ብፍላይ በቶም ኤርትራዊ ጽባቕ ዘይፈልጡ ከም ንዑቓት ዝረኣዩ ተጋሩ ሎሚ ናበይ ገጸም ይግስግሱ ከምዘለዉ እንተ ነሰተውዕል ንገዛእ ርእሰና ምነጻቕና።

ባህሎምን መንነቶምን ዓቂቦም ኣብ ትምህርቲ ብፍልጠት ሃገር ንምቕያር ኣብቲ ዝነበረ ታሪኻዊ ስልጣነ ሓድሽን ምዕቡልን ለውጥን ብልጽግናን ንምርግጋጽ ምስ ግዜ ይጓዩዩ ኣለዉ። ኣብዛ እንነብረላ ዓለም ልዕሊ ድኽነት ጸላኢ የብልናን ኢሎም ኡናት ምስ ድኽነት ገጢሞም ንዕኡ ክስዕሩ ኣብ ግጥም ኣለዉ። ንሕና “ከ ኣብ መወዳእታ ዘይብሉ ግዱድ ዕስክርና፣ ሰደት፣ ጥምየትን ዓጸቦን ተሸሚምና ካብ ምውታት ንላዕሊ ካብ ህልዋት ንታሕቲ ኬንና ግዜና ብኸንቲ ነጥፍእ ኣለና።

ኤርትራውያን ሃገርና ሲኦል ኮይናትና ሎሚ ኣበይ ኢና ንዕቆብን ንሕብሐብን ዘሎና ኣብ ጎረባብትና ጽላል ረኺብና ንምሃር፣ ንሰርሕ፣ ደቂስና ንሓደር ኤርትራውያን ውሑዳት ዲና?

ነቲ ለባም ኣይክወሎን ነቲ ዓሻ ግን ክንደየናይ ከይስወጦ?

ናብቲ ዘበገስክዎ ኣርእስቲ ክምለሱዎ ጽሑፊይ መኸንበቲ ክገብረሉ ኤርትራዊ ጽባቕ እንታይ ማለትዩ?

ምክብባር፣ ምትሕልላይ፣ ንካልእ ህዝቢ ከም ገዛእ ርእኻ ክብሪ ምሃብ ፍቕሪዩ እብል

ሓሰድ፣ ቂም፣ ቕርሕንቲ፣ ጽልኢ፣ ምቁንጻብ መግለጺ ኤርትራዊ መንነት ኣይኮነን።

ኣነ እዚ ኢሊ ኣለኹ ዝጎደለ ምምላእ ዘይቅነፅ ምንቃፍን ምእራምን ንኣንበብቲ ናይዚ ጽሑፍ ክገድፎ። ኣነ ዝተሰምዓኒ ኣተንፊሰ ኣለኹ።

ንስኻትኩም ከ? እዚ ንዓኹም ክገድፎ። እዚ ወ ድሓንኩም

ሰላም !!